

Abans de tractar altres mots de la nostra toponímia caldria desfer l'embolic que les fades de les imprentes van fer en l'article de toponímia de l'anterior número de Tossal Gros. Així cal veure que l'article (les) del nom del nostre poble, sempre és en minúscula, per això s'escriu "les Coves de Vinromà", malgrat que alguns, com les fades de les imprentes, s'entesten en ficar-lo en majúscula. Per altra banda, el Vinromà ve del freqüentíssim ètimon àrab "Abd arrâh, mân" que significa "servidors del Misericordiós", per la qual cosa tindriem que "les Coves de Vinromà" vindria a dir-nos "les valls dels servidors del Misericordiós".

Havent desfet els anteriors embolics, passem ara a entreveure el possible origen d'altres topònims:

Balaguera: (la) segurament ve derivat del nom de la planta "bàlec", planta molt espinosa de la família de les lleguminoses, o de paraules homònimes dins del gènere de les plantes d'escombra o ginestàcies, que no escassegen per aquell indret. També pot venir del mot "bàlago" que vol dir "jaç de palla" o "palla que queda dels cereals després de la batuda". Aquest darrer mot el compartim també amb el castellà, l'aragonés i el portugués.

Baquera: (la) aquest nom apareix a molts llocs valencians i baleàrics

amb B, i no V, i cal tenir-ho amb compte perquè antigament en aquests llocs, el so de B i de V, no s'ha confòs mai. Aquest mot valencià ve més aviat de l'adjectiu àrab "baqîr" que significa "badat, obert de dalt a baix", com és el cas de la nostra partida, ja documentada amb B al s. XVIII.

Bassot: (el) aquest nom es fica al lloc que es pareix, de manera natural, a una bassa, de grans dimensions, on es recullen o hi fan cap les aigües pluvials de la contornada.

Belladona: (la) el nom està format amb l'adjectiu al davant del nom, i no necessita gaire explicació. Pot venir de "dona bella", o de l'abundància en aquell lloc de la planta del mateix nom, la "belladona", planta de la família de les solanàcies, també coneguda com a "tabac bord".

Boix: (Coll del...) els usos toponímics deriven del nom de la planta, arbust de la família de les buxàcies, que és molt ramós, de llenya groga i pell grisenca, fulles sempre verdes i flors petites i verdoses. Generalment es diu així dels llocs on hi ha concentracions d'aquesta planta.

Boira: (Mas de..., Casa..., Bassa...) aquest terme ve del terme aràbic "bi'r" i del seu diminutiu "bu' iir" que signifiquen "pou" i "povet" respectivament. També pot venir del fenomen atmosfèric de vapor més o

menys dens espargit per l'atmosfera i que enterboleix la transparència de l'aire.

Bovalar o Boalar: (Devesa del...) aquest terme deriva de "bou", i són mots que ja es formaren en les llengües preromanes i d'arrels indoeuropees. Aquesta partida es troba a la majoria de pobles valencians de repoblació, i vol significar "tros de terra tancat i fitat, on pasturen els bous i ramats", i generalment amb la significació afegida de "lloc de domini públic, d'utilitat pública". Les fites de la partida "Devesa del Bovalar" vénen descrites amb molt de detall, a la jurisprudència que es deriva de la Carta Pobla de les Coves.

Borrell: (Pont del...) aquest terme prové del nom de persona Borràs, d'origen romà (de Burrus--Burrellus), i també pot venir del treball del cànem, ja que la part més grossa de l'estopa del cànem sense netejar es diu "el borrell".

Bustal: (...de Rufo) aquest terme és el nom que es dona en el nord valencià a les partides no conreades, generalment valls o deveses en muntanyes seques, dedicades la majoria de les vegades a mallades d'herbatge.

Bé, amb això acabem per avui, fins a la propera.

Joan Villaplana

